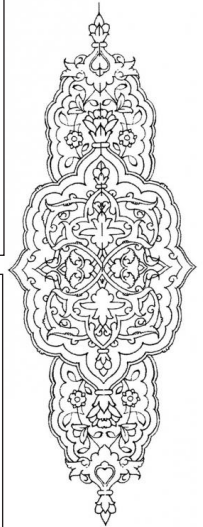

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرشناسه : شهرامی پور، ایرج، ۱۳۵۱ -
عنوان و نام پدید آور : اشعار محلی سیستان/سروده‌ی ایرج شهرامی پور.
مشخصات نشر : مشهد: ارسطو، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری : ۱۱۶ ص.؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۳۲-۳۲۷-۷
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
موضوع : شعر بلوچی -- قرن ۱۴
موضوع : Baluchi poetry -- 20th century
موضوع : شعر سیستانی -- قرن ۱۴
موضوع : Sistani poetry -- 20th century
رده بندی کنگره : PIR۳۲۵۳/۴۳
رده بندی دیویی : ۸۹۹/۵۱
شماره کتابشناسی ملی : ۵۶۹۲۱۰۰

نام کتاب : اشعار محلی سیستان
شاعر : ایرج شهرامی پور
ناشر : ارسطو (با همکاری سامانه اطلاع رسانی چاپ و نشر ایران)
صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ : ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ : اول - ۱۳۹۸
چاپ : مدیران
قیمت : ۲۵۰۰۰ تومان
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۳۲-۳۲۷-۷
تلفن های مرکز پخش : ۳۵۰۹۶۱۴۵ - ۳۵۰۹۶۱۴۶ - ۰۵۱
www.chaponashr.ir

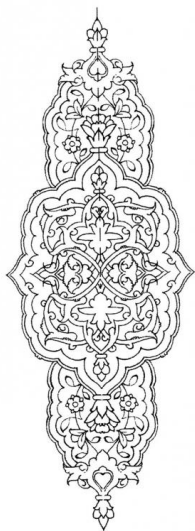

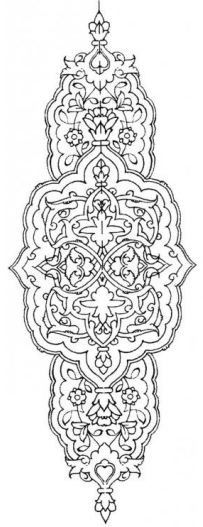
انتشارات ارسطو

اشعار محلی سیستان

سرودہ ایرج شہرامی پور

فہرست مطالب

۵	مقدمہ
۶	اشعار بلوچی
۴۲	شرح و توضیح ایات بلوچی
۶۴	اشعار زابلی
۱۰۴	شرح و توضیح ایات زابلی
۱۱۵	آثار و تالیفات دیگر

به نام خداوندانای راز

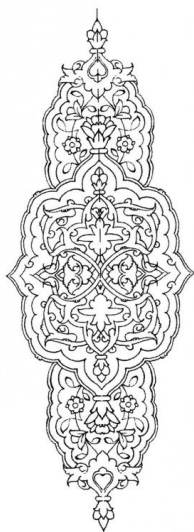
کتاب پیش رو مجموعه‌ای از اشعار بلوچی و زابلی نگارنده است که در سال‌های قبل به مناسبت‌های مختلف سروده‌ام. برای نوشتن اشعار زابلی شیوه‌های رایج نگارش زبان فارسی مدنظر بوده و برای نوشتن ابیات بلوچی، شیوه‌های نوشتاری متون در بلوچستان را انتخاب کرده‌ام.

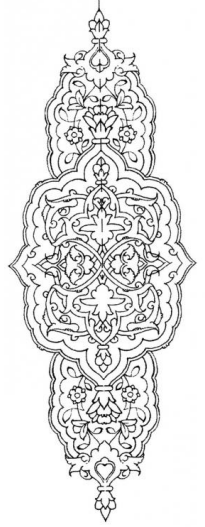
از آن جایی که زبان بلوچی سیستان (یا سرحد) با بلوچی بلوچستان در تلفظ و نحوه بیان، تفاوت‌هایی دارند؛ اشعار بلوچی بنده هم از نظر معنایی و هم از لحاظ تلفظ براساس گویش رایج در سیستان است.

برای درک و دریافت بهتر اشعار (بلوچی و زابلی) شرح کلمات و اصطلاحات مشکل در آخر اشعار ذکر شده است. امیدوارم این مجموعه مورد قبول علاقه‌مندان قرار گیرد.

اردیبهشت ۱۳۹۸

ایرج شهرامی پور

اشعار بلوچی

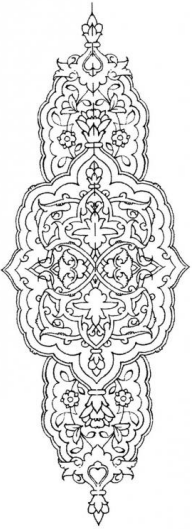
درستایش پروردگار

أَوَّلِ هَر دَپَتَرِي نَامِ خُدا
نَامِ پاكِ خَالِقِ اَرْضِ و سما

آ خدای که دِگار و نه فَلَکِ
جوڈ گرتہ بی شریک و بی کمک

کادری که شہ ازل تا آ ابد
هست و بوسہ «قُلْ هُوَ اللهُ اَحَدٌ»

صابر و ستار و رحمان و رحیم
عادل و قیوم و قدوس و کریم

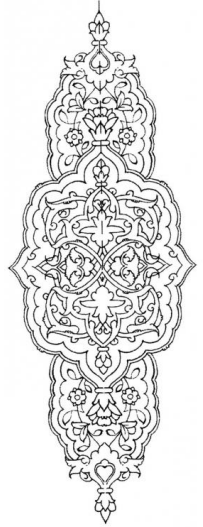
قابض و توّاب و باقی و رقیب
حافظ و غفّار و جامع الحییب

مهربان و بی بدیل و بی نظیر
رازقِ بی منتِ وِرنّا و پیر

آ رشیدی که گو یک دستور «کن»
کائناتا گیج اڈ کُ سر تہ بُن

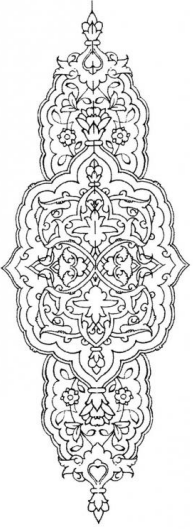
دستگیر بی وسان هر شپ تہ تار
شانی ناجوڈ و کور و بی توار

هر چه بوته، هر چه هست انون وجود
خلق کرته آ خداوند وودود

نی وجودا تا نیس هست و توان
شاکی الطافِ رَبُّنِ بی گمان

اشعار بلوچی

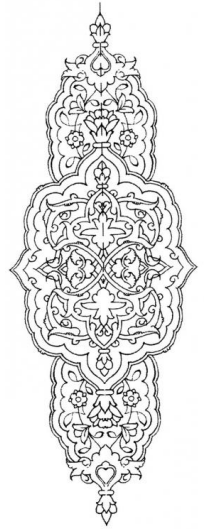
آمدن آب به سیستان

باز آب آت و گلن و رنا و پیر
شکر بی حد ای خدا، ای دستگیر

مُرْتِگن اِسپست و گلّه زندگو
آب ره کپته شه هِلندا به جو

سبز و سهرن دشت و پا دشت و کشار
گیترن بیچارگانی کار و بار

چلگ و چرتک شه گلّه پرواز گنت
دیک آمرگه سرا آواز جنت

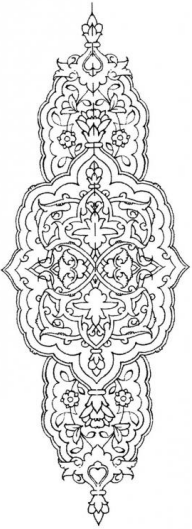
پور برگشته ء بستہ یک کدوگ
باز ایڑک پڑوتہ شہ شیر و دوگ

گشته کادر یک دو روچن نیمک
بستہ بزرگ تی دگارا سه پلک

رود پرن شہ نلک و لش و دار
نان تیدان بوتہ بازم برقرار

تجلی بو پیچیتہ دشت سرا
چلبکانہ پکتہ بلی بینوا

پاچ گرتہ کدخدا پرزونگہ
لولہ گرتہ مصطفیٰ غم گرونگہ

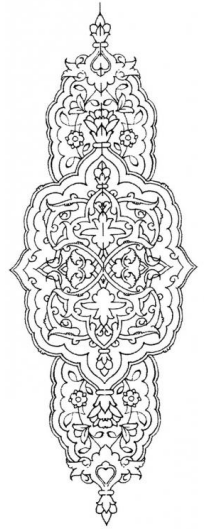
گلپری پَہ گسترَہ کہ مال گنت
 مادہ بَز وادہ سریکہ بال گنت

گوترک ده چلکا گرتہ شکار
 پلپلشتک خولکا گرتہ دوار

لخشک تا صد پیر اوشی بہ دست
 کپتہ صدها آنجک و کپور مست

جانگ نوکین گورا گرتہ پدگ
 سک گلن پروانگ و زوم و مدگ

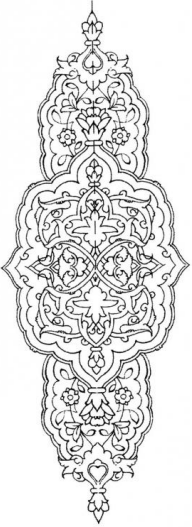
پیشکانی جشن و سورن شپ تہ تار
 کپتہ نلکا چیزوانی سرتوار

رزق و روزی باز بوته بی بلا
شاگردن تی لطف و احسانا خدا

۱۵ اسفند ۹۷ پس از جریان آب در هیرمند

اشعار بلوچی

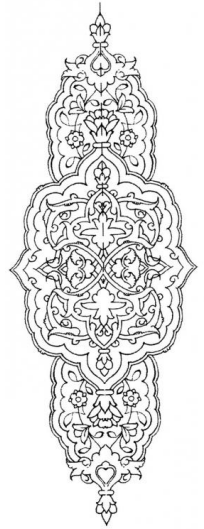
بهار زهک

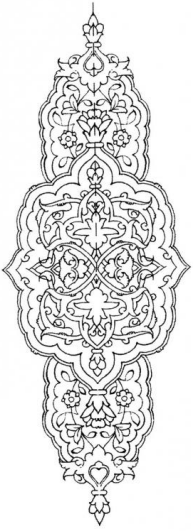
بهار آت و زهک نون لاله زارن
چلوگ و چرتک و پوره توارن

بهار آتہ کہ دل گل گنت و شربی
زهک گو جہرا زیبا و تر بی

بهار آتہ گلن نون پیر و ورنہ
جَن گروی پہ گردش سر بہ صحرا

بہشتنتہ زهک گو نوبہارا
نمانی نون کسی یک دم دوارا

شہ چہنیمہ صلا آتہ کہ در بی
گو بلبل جنگلہ تا ہمسپر بی

نہ پلقوت و نہ ریک و گرد و ہاکن
زہک چو جاگی، اسپت و پاکن

صفا داری رفیقی گلہ گوازی
خُسن و چوک و یک گم آپ بازی

گبڈی روڈ کرا گو جوانان
دو ساعت ہم لگوشک گو ہماوان

دو رندا چیر کپتن جنگل تا
دمی ہم خط کشک بی رنج دنیا

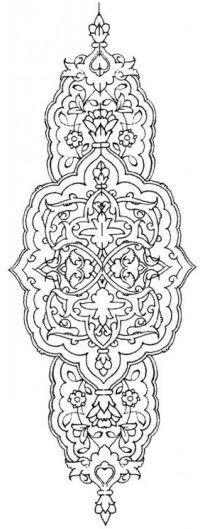
موسم بهار

باز نوروزن و موسم بهار
گشته بلبیل په گلا سک بی قرار

سز گرتہ زنجکا شاخه شه گل
بوته آستونک چمن چو لاله زار

زنده گوتہ باز صد جک و چکک
بوی گل گرتہ چکوگانا شمار

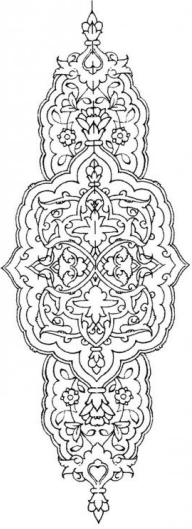
سیب و زردآلو و آلو، مچ گلن
نوک گرتہ جامگا تاک و انار

سبزہ رہ گپتہ بہ دشت و جنگلا
غنچہ بوتہ شاخکالی سر سوار

اور شُشتہ کورہ گزِ گرد و خاک
گز و گولم آپ کرا استوار

سیستان سبزین خدایا چو بہشت
ہیرمندا بکن چو آنون برقرار

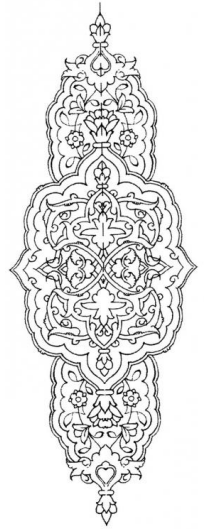
گفت و گوی زمین با کشاورز

دانگه داتن دڭگارا، بر نَدات
دست و پا دِ بست و اصلاً سر نَدات

یک دو ماهی گوشت و دانگ در نبوت
پیلکِ شا دانگا هج سر نبوت

بَس که بوئن معطلِ کشت و کِشار
نی جگر جوش آت و جَت بالا فشار

چَم به ره بوئن عجب سَکِن خدا
هچ نکن ما را به ای غم بتلا

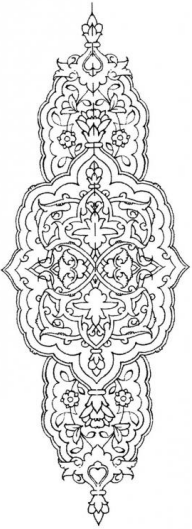
گشتن ای بیچارگن بی وس ڈگارا
دانگ بیچارگا آوا مدار

گرتگن من عزت و عمرا تلپ
که چنن، شا، دانگا یک مٹ آلپ

یک دو ماہن من بہ ہاک سر برا
انتظارن، دانگا بگش کہ درآ

بزرگ و مرگ و چلوگن انتظار
کہ بگدن شی کشارا برگ و بار

اینکہ بدجنسی نکن دیمہ نگر
پوشک چو جانگ ایسپ پدر

شہ ڈگار ای گپ و حال آت و ہبر
کہ نوی شنی غم و دردا خبر

یک دو سالن ہشک ہشکن گت و دپ
نی جگر بوتہ دو سالن کپ کپ

پئے آپے پمن بی وس نریت
مئے کاہے ہچ کسی پمن نگیت

اور و جمر ہر دو شمن بوتہ زہر
سال یک زندا نہ یت اینگو پہ چہر

چاہ صد متری نداری آپ و نم
ہشک ہشکن چمگانی ہر دو چم

